

ĎÁBLÍK

Elektronický měsíčník pro členy a přátele sdružení Calla • Číslo 124 • Vychází 13. října 2013

Milí čtenáři,

České Budějovice se v letošním roce zapsaly do povědomí veřejnosti spíš negativně: počínaje sešupem profesionálních klubů fotbalu a hokeje, a konče násilnými výtržnostmi frustrovaných adolescentů. Proto je dobře, že můžeme konstatovat také jednu dobrou zprávu: u jednoho z nejméně frekventovaných míst jihočeské metropole se právě nabízí hned dvojité přesvědčivé doklad toho, že přírodu prostě nepřetlačíš! V letech 2010/2011 byly završeny pokusy proměnit Vltavu mezi Budějovicemi a Hlubokou v turisticky atraktivní plavební cestu pro výletní lodě až do délky kolem 40 m (a dva takové macky se sem podařilo dovézt). Ředitel ŘVC ČR už viděl, jak „vznikne souvislá vltavská vodní cesta, napojená díky Labi na rozsáhlou síť evropských vodních cest“.

Skeptici poukazují na to, že o nelacinou plavbu na dohled od panelákových sídlišť není a nebude zájem, dostali nálepku škarohlídů. Až letošní červnová povodeň vnesla jasno: pod Jiráskovým jezem směrem k Dlouhému mostu vymlela a navršila podlouhlý štěrkový ostrov (odhadem o sedmdesátimetrové délce), který zasáhl do obratiště lodí takovým způsobem, že z celého projektu lodní linky udělal cár papíru (o hodnotě 166,6 mil. Kč, z nichž sice 141,6 má poskytnout Evropský fond pro regionální rozvoj, ale je otázka, zda za současné situace nedojde ke změně). Bylo by také zajímavé pít se po erudici i honorářích autorů projektu: naplavenina tu vznikla v krátké době už podruhé (poprvé byla odtěžena za nemalých technických obtíží i finančních nákladů, takže repete zřejmě nepřipadá v úvahu); ostatně, nejde o ojedinělý jev: podobným způsobem se kdysi vytvořilo hned několik pražských ostrovů...

Naplavený štěrkový ostrov na českobudějovické Vltavě se ovšem stal atrakcí také z jiné příčiny. Mělkou vodu po jeho obvodu si totiž záhy vybraly za své loviště dvě volavky stříbřité (*Egretta garzetta*). Tito exoticky vyhlížející bílí ptáci s dlouhým perem splývajícím vzadu s hlavy jsou v České republice vzácní: jejich první novodobé hnízdění u nás bylo doloženo r. 1997 na Zlivském rybníce za Hlubokou a pak až u jihomoravské Lednice. Zhruba od r. 2010 bývají volavky stříbřité pozorovány i na Vrbenských rybnících, odkud se patrně dostaly až do města. Jedna z nich číhávala na kořist u výtoku ze slepého ramene Malše přímo v centru, u hotelu Budweis v bývalém Předním mlýně. Když majitelé hotelu vybudovali v r. 2011 na křovinatém, do té doby vzácně odlehlém ostrohu nad soutokem této vodoteče s Mlýnskou stokou podzemní parkoviště (razantní stavební zásah tehdy vzbudil mnoho projevů nesouhlasu), volavka na rok zmizela. Její návrat je příjemným překvapením: pták se tu navíc občas objevuje i v páru. Na nový ostrov ostatně zalétají i další opeřenci z blízké Stromovky (např. holub hřivnáč, konipas bílý aj.). Českobudějovické volavky stříbřité patrně brzy zamíří za teplem, ale držme jim palce, aby se vrátily.

Tomáš Malina

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Mezivládní panel pro změnu klimatu: Jistoty rostou	str. 3-4
Šumavské rádio Jerevan	str. 7
Významný krajinný prvek Rudolfovský lom napodruhé registrován	str. 8
Obnovitelné zdroje rostou tempem, kterému jádro nestačí	str. 14-15
Pozvánky na akce	str. 20-24

Co strany skutečně plánují pro životní prostředí?

Zveřejněné programy politických stran jsou v oblasti životního prostředí nápadně vágní. Zelený kruh jim proto položil přímé a konkrétní otázky k ovzduší, těžbě, dotacím a občanským právům. Strany se výrazně shodují na ochraně obcí před těžbou uhlí a také na odmítnutí dotací jaderné elektřiny, které požaduje ČEZ. Naopak většina stran váhá nad sankcemi za překračování limitů znečištění ovzduší či právem občanů podílet se na rozhodování.

Asociace ekologických nevládních organizací Zelený kruh se zeptala politických stran, co konkrétně hodlají po volbách udělat pro řešení klíčových problémů životního prostředí. Šest okruhů otázek sestavili zástupci a zástupkyně 28 předních českých ekologických organizací. Osloveny byly všechny politické strany, které v průzkumu společnosti SANEP z 5. září 2013 obdržely průměrné preference 2,5 a více procent. Jsou to v abecedním pořadí: ANO, ČSSD, Hlavu vzhůru, KDU-ČSL, KSČM, ODS, SPOZ, SZ, TOP 09 a Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury. Odpovědi vyhodnotili nevládní experti i podle jejich jednoznačnosti. Kompletní odpovědi stran najdete [zde](#).

Ukazuje se, že velmi silné zastání mají obce ohrožené těžbou uhlí, a to u ČSSD, KDU-ČSL, SZ, SPOZ i TOP09. Většina uvedených stran souhlasí se zachováním limitů těžby u Horního Jiřetína či Litvínova, další odmítají vyvlastňování domovů kvůli těžbě.

Ještě širší skupina stran se staví proti dotacím pro elektřinu z nových jaderných bloků v Temelíně. Novou finanční podporu jaderné elektřiny nevylučují pouze ODS, KSČM a Hlavu vzhůru.

Naopak většina stran (ANO, Hlavu vzhůru, KDU-ČSL, KSČM, ODS, SPOZ) odmítá zvyšování poplatků za znečištění ovzduší na straně průmyslu, nebo poskytla na tuto otázku vyhýbavou odpověď. A to i přesto, že ovzduší plné prachu a toxických zplodin představuje vážný problém ohrožující zdraví lidí zejména v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, a stávající pokuty jsou dlouhodobě hodnoceny jako málo motivační pro modernizaci průmyslových provozů.

Pokud jde o porušování evropských směrnic a mezinárodních závazků v oblasti práva občanů účastnit se rozhodování o projektech s vlivem na jejich okolí, řada stran nebyla schopná vyjádřit se ke konkrétním návrhům na nápravu (to se týká KSČM, ANO, KDU-ČSL, Úsvit). Pro neřešení tohoto problému je přitom Česká republika již nyní podrobená infringementu ze strany Evropské komise, který ohrožuje čerpání evropských fondů.

Obce, na jejichž území stát hledá místo pro definitivní uložení vysoce radioaktivního odpadu, by ve své přirozené snaze posílit svá práva rozhodovat, našly zastání jen u TOP09 a SZ.

Júlia Sokolovičová ze Zeleného kruhu uvádí: „Už z hodnocení hlasování v poslanecké sněmovně, které jsme před časem zveřejnili, bylo zřejmé, že strany životnímu prostředí a přírodě nevěnují pozornost či v této oblasti zcela postrádají dlouhodobý záměr. Dostupné volební programy nyní tuto tendenci opět kopírují. Domníváme se, že občané si zaslouží mít k dispozici jasné odpovědi na jasné otázky v oblastech, které mají na jejich zdraví, okolí i daně největší dopad.“

Kamila Plocková ze sdružení Čistě nebe uvádí: „Podpora lepšího monitoringu ovzduší napříč politickým spektrem je dobrou zprávou. Při praktické realizaci po volbách je ale důležité, aby politici nezapomněli na to podstatné - mít odvahu přistoupit ke konkrétním opatřením, která znečištění výrazně sníží.“

Edvard Sequens ze sdružení Calla uvádí: „Garantovat ČEZu prodejní cenu elektřiny z nových reaktorů vnímá naštěstí většina oslovených politických stran jako hloupý nápad, který by měl mnohamiliardové dopady do peněženek spotřebitelů. Na druhou stranu jen malá část z nich by chtěla napravit problém dnešního zvýhodnění společnosti ČEZ v podobě směšně nízké, mezinárodním dohodám neodpovídající odpovědnosti za jadernou škodu.“

Jiří Koželouh z Hnutí DUHA uvádí: „Vítáme záměr ČSSD, TOP09 a Strany zelených přijmout potřebný zákon, který sníží závislost Česka na drahých fosilních palivech a srazí tak účty rodinám i podnikům za energie.“

Pavel Černo hous z Ateliéru pro životní prostředí uvádí: „Strany sice obecně proklamují, že lidé by měli mít možnost účastnit se na rozhodování v případě dotčení jejich práv, ale s ohledem na to, že v minulosti pro naplnění tohoto principu mnoho neudělaly, lze málo důvěřovat tomu, že se skutečně zasadí o respektování práv lidí.“

Tisková zpráva Asociace ekologických organizací Zelený kruh

Hýbejte volbami

Ve volbách nejde jen o to, kdo bude zahřívát židle ve sněmovně. Vítězné strany začnou brzy přijímat rozhodnutí, která ovlivní prostředí, v němž žijeme: krajinu, národní parky, ekonomiku, ovzduší ...

Připomeňme jim s pomocí portálu Hnutí DUHA [Hýbejte volbami](#), v jaké zemi chceme žít. Prosadíme společně nový zákon podle úspěšného britského vzoru, který stanoví, jak budeme v Česku snižovat naši nezdravou závislost na drahém plynu, ropě a uhelných dolech. Pomůže nastartovat investice do zateplování domů, čistou energii nebo pohodlnou veřejnou dopravu.

Dle Hnutí DUHA Edvard Sequens

Bla bla nevolím

Jak můžeme přimět politiky, aby splnili volební sliby? Poslat jim krabici od vína se 7 miliony? Nafotit je s milenkou ve vířivce? Jde to i jinak. Rekonstrukce státu požádala kandidáty do voleb, ať se zaváží, že prosadí osm konkrétních protikorupčních zákonů. U těch, kteří se do Sněmovny dostanou, budeme moci společně zkontrolovat, jestli závazek dodrží.

Na této stránce: <http://blablanevolim.cz/> bude již v následujících dnech zveřejněn seznam kandidátů, kteří se k podpoře vybraných zákonů zavázali.

Dle Rekonstrukce státu Edvard Sequens

Mezivládní panel pro změnu klimatu: Jistoty rostou

Vědci mají nyní více jak 95 procentní jistotu, že za většinu probíhající klimatické změny mohou lidé. V případě neodkladného a razantního snížení emisí máme stále možnost udržet globální oteplení pod dvěma stupni Celsia, uvedl ve své nejnovější zprávě Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC), jejíž shrnutí pro politické představitele zveřejnil 27. září.

První desetiletí 21. století bylo nejteplejším od roku 1850 a to i přesto, že se rychlost oteplování ovzduší v poslední době mírně zpomalila, zato se více oteplely hlubiny oceánů a zrychlovalo se ubývání ledu v Grónsku a Antarktidě. Oceán se nebezpečně okyseluje a jeho hladina stoupá stále rychleji.

„Závěry nové IPCC zprávy se nijak podstatně neliší od předchozích zpráv a nevybočují z jejich předchozích odhadů, což je dobře a svědčí to o robustnosti výsledků, které pro tuto zprávu vznikly za pomoci nové generace přesnějších a podrobnějších globálních klimatických modelů, tzv. modelů Systému Země, zahrnujících nejen atmosféru a oceán, ale i další složky klimatického systému, jako je biosféra, atmosférická chemie a podobně“ vysvětluje docent Tomáš Halenka z Matematicko-fyzikální fakulty UK.

„IPCC je unikátním spojením mezi politikou a vědou, jeho zprávy jsou nejméně respektovaným zdrojem informací o změně klimatu po celém světě. Podobně jako v minulosti podnítily uzavření Rámcové úmluvy o změně klimatu a Kjótského protokolu, doufám, že i tato nová vědecká zpráva pobídne politiky k přijetí nové globální dohody v nadcházejících letech.“ řekl profesor Bedřich Moldan z Centra pro otázky životního prostředí UK.

„Prokazatelné navyšování koncentrace CO₂ v atmosféře reálně vytváří „nové prostředí“ pro všechny rostliny a další zelené organismy. Doposud nevíme, zda globální ekosystém planety Země umí dostatečně rychle a masivně na tyto změny reagovat. Zásah lidstva do globálního uhlíkového cyklu je tedy zřejmý“ doplňuje profesor Michal V. Marek z Centra výzkumu globální změny AV.

„Na úvod Valného shromáždění ve středu upozornil šéf OSN Pan Ki-mun představitele států na jejich závazek uzavřít do roku 2015 globální úmluvu o klimatu a zároveň je pozval na Klimatický summit, který se bude konat v New Yorku v září 2014. Dosažení závazné smlouvy se neobejde bez zřetelné politické akce a odpovědnosti. Klimatická změna je jednou z nejzávažnějších výzev současnosti.“ zdůraznil Michal Broža z Informačního centra OSN.

„Pátá zpráva IPCC opět potvrdila, že se klima mění a že za to může člověk. Kolik dalších zpráv bude muset Panel ještě vydat než přijmou politici potřebná opatření? Ekonomicky i technicky přijatelná řešení existují, řada je na politicích.“ komentuje Barbora Urbanová z Klimatické koalice, platformy nevládních organizací.

Všechny zveřejňované zprávy IPCC si můžete stáhnout zde: www.climatechange2013.org.

*Dle tiskové zprávy české Klimatické koalice
Edvard Sequens*

Cílená ochrana druhů pomáhá k návratu divoké přírody

Do Evropy se vrací někteří velcí savci i ptáci. Druhy jako je bobr, zubr nebo orel královský, které máme instinktivně spojené s pojmem “divoká příroda”, pomalu slaví svůj návrat do evropské krajiny. Informuje o tom nejnovější studie “The Wildlife Comeback in Europe”, která vznikla z popudu mezinárodní iniciativy Rewilding Europe a kterou zpracoval mezinárodní tým vědců včetně odborníků z České společnosti ornitologické.

Cílem studie bylo zjistit, jak se v Evropě daří velkým savcům a ptákům, z nichž mnozí z evropské přírody během posledních století téměř vymizeli. Na základě vědeckých výsledků se ukazuje, jak a proč

se v období 1960—2010 některým z nich opět daří osidlovat Evropu. Takové poznatky nám v budoucnu významně pomohou v ochraně druhů a prostředí.

Z velkých ptačích druhů během posledních desetiletí v Evropě významně vzrostla početnost například u orla mořského, orla královského, čápa bílého nebo pelikána kadeřavého. Počty těchto druhů, ohrožených v minulosti především přímým pronásledováním, zejména kladením otrávených návnad, vzrostly díky ochraně v celoevropském měřítku od roku 1970 o desítky až stovky procent (viz příloha dole).

„Situace v Česku je podobná, právě orlům mořským nebo královským se u nás daří, přibývá jich,” říká Zdeněk Vermouzek, ředitel ČSO. „Na druhou stranu se ale i tito majestátní ptáci stávají stále oběťmi pronásledování, otrávení orli jsou u nás bohužel pravidlem i v 21. století.”

Z velkých savců slaví návrat například největší evropský býložravec — zubr. Ačkoliv byl na začátku 20. století téměř před vyhynutím kvůli lovu a ztrátě přirozeného prostředí, pomocí reintrodukčních programů a podpoře rozmnožování se jeho početnost opět zvýšila, a to především ve střední a východní Evropě se silnou základnou v Polsku a Bělorusku.

Pro dlouhodobý návrat divokých zvířat do evropské krajiny je důležité si uvědomit, že mnoho z těchto druhů potřebuje pro přežití značně rozsáhlá území s vhodným prostředím, což může být v hustě zalidněné Evropě velký problém. Pro budoucí soužití lidí a velkých druhů zvířat je ovšem nezbytné potřeby zvířat pochopit a zajistit, aby krajina plnila svoji funkci jak pro obyvatelstvo, tak i pro zvířata.

I přes úspěšný návrat některých ptáků a savců do evropské přírody je tu však stále mnoho dalších druhů v ohrožení. Na výsledky studie je také nutné nahlížet v kontextu změn v historickém rozšíření druhů. Například počty a rozšíření druhů jako je vlk nebo rys dramaticky klesaly po několik století až do první poloviny 20. století. Nynější obnovení populací těchto druhů je tedy nutné posuzovat s opatrností, protože populace zdaleka ještě nedosáhly dřívější početní úrovně nutné pro dlouhodobé přežití druhu.

„Díky evropským směrnici o ptácích a prostředí došlo k regulaci lovu, k ochraně druhů i k systematické ochraně prostředí. Do ochrany přírody se cíleně investuje. Evropská ochrana přírody však stále pokulhává v ochraně druhů široce rozšířených, ohrožovaných plošnými změnami v krajině, především v zemědělství. Výsledky studie Wildlife Comeback ukazují, že pomocí dostatečných zdrojů a úsilí je možné populace ohrožených druhů obnovovat, že ochrana přírody v Evropě má smysl,” uzavírá Vermouzek.

Tisková zpráva České společnosti ornitologické

Vědci obhájili zonaci Národního parku Šumava

První, nejvíce chráněná zóna, by tvořila 52 % rozlohy NP Šumava, pokud by se – namísto politických handlů a střelení čísel od stolu – stala její součástí všechna místa, kde zůstala zachována významná vzácná příroda. Padesát procent by tvořilo území ponechané samovolnému přírodnímu vývoji, zbylá dvě procenta biologicky cenné a kosené luční porosty. Uvedla to podrobná studie, kterou Hnutí DUHA a vědci z Karlovy a Jihočeské univerzity publikovali v prestižním mezinárodním časopise European Journal

of Environmental Sciences. Studie předtím prošla mezinárodní odbornou oponenturou. Autoři v ní podrobně, na základě detailního mapování Šumavy, vymezili všechna místa, která splnila podmínky pro zařazení do první zóny – a naopak podle dalších, rovněž předem stanovených kritérií, některé lokality vyřadili.

Navržená první zóna zahrnuje rašeliniště, přirozené horské smrčiny, podmáčené a rašelinné lesy, zachovalé původní bučiny, louky s výskytem nejvzácnějších druhů rostlin nebo zvířat, hlavní oblasti, kde žije a rozmnožuje se tetřev hlušec a kaňony divokých řek. Na několika místech byly do návrhu zahrnuty také desítky let staré lesy, jež vznikly samovolně v opuštěných vojenských prostorech. Plochy, které splňují výše uvedená kritéria, byly odbornou metodou uspořádány do větších kompaktních celků všude, kde to bylo možné. Naopak z navržené první zóny byly automaticky vyřazeny pozemky v okolí obcí – i kdyby šlo o cenná místa se vzácnou květenou – a také pás podél hranice národního parku, který má sloužit ochraně okolních hospodářských lesů před kůrovcem. Dále byly vyřazeny biotopy, které kritéria splňovaly, ale jsou dochovány pouze na malých a izolovaných plochách.

Návrh vychází z podrobného odborného mapování národního parku, uskutečněného v rámci přípravy podkladů pro evropskou soustavu chráněných území Natura 2000. První zónu tvoří místa, kde by se činnost člověka měla omezit jen na turistické stezky, přístřešky, informační tabule a podobná jednoduchá zařízení. V prvních zónách by nebylo povoleno kácet ani dosazovat stromy. Nově by však mohli návštěvníci vstupovat volně na zhruba polovinu navrhované první zóny. Vstup do zbylé části by byl povolen jen po vyznačených turistických cestách, přičemž někde by byl omezen jen na určitá roční období, aby nedošlo k ohrožení vzácných druhů. Na několika místech, která dohromady tvoří 2% rozlohy NP, jsou do první zóny navrženy také louky, které by zanikly bez pravidelného sečení. Ostatní lesy, kde namísto původních listnáčů rostou uměle vysázené smrky, a zemědělské pozemky patří podle návrhu do druhé zóny.

Foto: Jakub Kašpar

„Publikovaný návrh zonace vznikl nad odbornými podklady samotné Správy NP a CHKO Šumava. Jde o korektně vědecky podloženou studii, kterou by ani správa neměla rozporovat. Je též velice důležité, že tento návrh je do nejmenších podrobností veřejně přístupný. Jsou zveřejněny dokonce veškeré argumenty, proč jsou jednotlivá území zahrnuta nebo vyloučena z první zóny. Jedině to umožňuje diskusi široké vědecké i odborné veřejnosti. Návrhy zonace, o kterých se mluví bez uvedení konkrétních argumentů, jsou nanič a nemohou být brány vážně,“ komentoval zveřejnění článku prof. Pavel Kindlmann z Přírodovědecké fakulty UK.

„Namísto různých kšeftů, politických handlů a střílení procent od stolu jsou tu odborná data a konkrétní propočty. Původní, přírodní biotopy – rašeliniště, přirozené horské smrčiny nebo bučiny, divoké řeky a podobně – tvoří polovinu národního parku. Není žádný jiný než politický důvod, proč by tu nemohla být chráněna divoká příroda. Pro turisty to bude silný magnet, který šumavským obcím přinese peníze i práci. Na rozdíl od diletantsky sláтанého návrhu, který připravili místopředseda ODS Tomáš Chalupa a jeho spolustraníci, prošel tento náš návrh odbornou oponenturou v mezinárodním vědeckém časopise European Journal of Environmental Science,“ dodal Jaromír Kyzour z Hnutí DUHA.

Tiskovou zprávu Hnutí DUHA upravil Jiří Řehounek

Šumavské Rádio Jerevan

V médiích se v poslední době vynořily spekulace o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který prý posvětil legálnost kácení na Šumavě za ředitele Jana Stráského. Ďáblík k tomuto tématu přináší dementi Hnutí DUHA:

Nejvyšší správní soud neřekl, že kácení na Šumavě bylo legální, rozhodl o něčem docela jiném. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku uvádí, že "nepolemizuje" a "nerozporuje" závěr ombudsmana, podle kterého velkoplošné kácení vzácných horských lesů v Národním parku Šumava bylo ilegální. Poukázalo na to dnes Hnutí DUHA, které tím dementovalo nepravdivé tvrzení ředitele NP Šumava Jiřího Máneka (ODS). Mánek dnes v tiskové zprávě uvedl, že: „Rozhodnutí soudu a skončení celého procesu beru jako potvrzení toho, že jsme postupovali v boji proti kůrovci správně a zákonným způsobem.“ Informaci i dezinterpretované citace vytržené z kontextu pak převzala ČTK a další média.

Ve skutečnosti soud jen zamítl žalobu místních lidí proti současnému vedení národního parku kvůli možné formální chybě. Soud posoudil jejich žalobu na správu parku jako orgán státní správy. Ale lesy, kde žijí vzácní ryši, tetřevi a sovy, nechala Správa NP vykáčet jako správce lesa.

Česká inspekce životního prostředí už dříve rozhodla, že současné vedení parku při kácení postupovalo ilegálně, a udělila mu za to vysokou pokutu. Nezákonný postup potvrdil také ombudsman. Soud v novém rozsudku výslovně napsal: "Nejvyšší správní soud přitom nepolemizuje s tím, zda byl postup žalované [míněno postup žalované správy parku při kácení] nezákonný a nerozporuje závěry, které v této věci přijal Veřejný ochránce práv." Současný ředitel parku Jiří Mánek (ODS) se snažil nezákonné kácení v místech ponechaných přírodě obhájit u okresního soudu v Klatovech, ale ten dal za pravdu Hnutí DUHA ve všech bodech. Proti tomuto rozhodnutí se správa parku neodvolala a je pravomocné.

„Pokud ředitel parku Jiří Mánek říká, že soud potvrdil oprávněnost kácení v územích ponechaných přírodě, pak lže, jako když tiskne. Nejvyšší správní soud o tom vůbec nerozhodoval. Posuzoval pouze formální otázku, zda občané mohou žádat o zastavení nelegálního kácení a jakým způsobem. Nelegálnost kácení v oblastech národního parku ponechaných přírodě potvrdila už dříve Česká inspekce životního prostředí i ombudsman. Soud jejich závěry nezpochybnil - ba vůbec se jimi nezabýval. To však ředitel parku buď nepochopil, anebo záměrně mystifikoval veřejnost,“ komentuje rozsudek Jaromír Bláha z Hnutí DUHA.

Tisková zpráva Hnutí DUHA

ZELENÉ PERLY ZA ROK 2013

„Šumava samozřejmě může mít za týden v první zóně i více než 52 procent území. Ovšem za cenu snížení plochy celého parku. Na toto lhaní do kapsy ministerstvo životního prostředí nepřistoupí. Návrh zákona, který MŽP připravilo, vychází z reálné situace a nestaví vzdušné zámky.“

Matyáš Vitík, tiskový mluvčí MŽP ČR (Ekolist, 27. 9. 2013)

O řidičích a ředitelích

Po silničkách Národního parku Šumava, kam je normálně vjezd zakázán, se proháněla dvacítká řidičů jakéhosi modelu BMW, kteří měli zrovna poblíž sraz. Kdosi jim patrně odemkl závoru. Pak dostali od policie pokutu. Ředitel Správy NP Šumava zhodnotil automobilový výlet jako „neuvěřitelné hulvátství, drzost a aroganci k základním pravidlům ochrany přírody i principům slušného chování.“ S tím se nedá než souhlasit. Jak rázné slovo od člověka, který má v popisu práce hájit náš největší národní park.

Před časem poslal Jan Stráský, předchozí ředitel téhož národního parku, dřevorubce do lesa v oblasti Ptačího potoka, aby tam poměrně dost nesmyslným způsobem pokáceli smrky. Poklidnou blokádu kácení, která upozornila na jeho pochybení, nechal rozehnat policií. Dnes už víme, že protiprávně. Aby obhájil svůj odborně neobhajitelný postup, najal si za státní peníze PR agenturu, která měla zlepšit jeho obraz v médiích, tou dobou již delší dobu zásobovaných výmysly a nesmysly tiskového mluvčího správy Pavla Pechouška. Lidé hájící ve svém volném čase přírodu a právo byli přívrženci pana ředitele v médiích označováni jako „sebranka“, „kolaboranti“, „práskači“ či „banda profesionálních protestujících anarchistů“. Prozatímní ředitel Stráský také ze správy vyhodil celou řadu odborníků a ignoroval platné zákony, k čemuž se hrdě přiznával. Po celou dobu jeho panování mu kryl záda jeho náměstek, jistý Jiří Mánek.

Jak je vidět, příznivci pana ředitele Máneka jsou ve svých názorech i činech naprosto konzistentní. Ke svým oponentům přistupují bez hulvátství. Názory vědců na ochranu přírody přijímají s pokorou, bez špetky drzosti. Plně proto respektují odbornost lidí, kteří se na Šumavě věnují desítky let vědeckému výzkumu. Pochopitelně také dodržují základní pravidla ochrany přírody a principy slušného chování. A jestli neumřeli...

Jiří Řehounek

Významný krajinný prvek Rudolfovský lom napodruhé registrován

Registrace významného krajinného prvku (VKP) Rudolfovský lom platí. Rozhodl o tom jihočeský krajský úřad, když nevyhověl odvolání majitelů pozemků a obce Jivno. VKP se může stát významným argumentem proti další zástavbě v údolí Rudolfovského potoka.

Samotné území VKP zabírá jednak plochu opuštěného lomu, jednak také okolní převážně lesní porosty, z nichž podstatná část ovšem není katastrálně vedena jako les, ale jako ostatní plochy. Na území lomu i v jeho okolí nacházejí útočiště běžné i ohrožené druhy organismů. Z těch ohrožených můžeme jmenovat především chráněné plazy a obojživelníky, mezi nimiž

vyniká mlok skvrnitý. Nedávné potvrzení jeho výskytu v údolí Rudolfovského potoka totiž překvapilo i odborníky. Na dně kamenolomu najdeme také vzácná společenstva suchých trávníků s několika pro ně typickými rostlinnými druhy, jako je zeměžluč okolíkatá nebo pupava obecná.

Registrací VKP by však jeho ochrana neměla skončit. Do budoucna by bylo vhodné podniknout drobné zásahy na podporu suchých trávníků, např. prořezání náletových dřevin a především odstranění invazního akátu. Další zástavba na území VKP by naopak vhodná rozhodně nebyla.

Jiří Řehounek

Územní plán Jivna předmětem sporu

Na září připadlo veřejné projednání návrhu územního plánu obce Jivno. Takových projednání samozřejmě probíhá každoročně mnoho a obvykle bez většího zájmu veřejnosti. V tomto případě ale veřejnost, tedy místní občané a jihočeská občanská sdružení, projevují zájem dlouhodobě. Územní plán Jivna totiž obsahuje řadu kontroverzních záměrů.

Především se v územním plánu vymezují nové plochy pro chaty a další objekty v přírodovědně cenném a rekreačně zajímavém údolí Rudolfovského potoka. Ačkoli hned tři takto navržené plochy kolidují s nově registrovaným významným krajinným prvkem Rudolfovský lom, územní plán se o jeho existenci vůbec nezmiňuje. Je sice pravda, že registrace platí (na druhý pokus) až od letošního září, obec i projektant však o záměru museli vědět a měli se s ním vyrovnat alespoň v textové části návrhu. K dalším sporným záměrům patří např. nová nádrž na meandrujícím Rudolfovském potoce nebo výstavba domů na území dnešních lesů a luk. Jako celek budí územní plán dojem agresivního nabourání zástavby do dosud zachovalé krajiny, která je v současné době ponechána přírodě a extenzivním rekreačním aktivitám (turistická stezka, cyklostezka, naučná stezka).

Nutno podotknout, že obecní úřad Jivno příliš nestál o nějakou diskusi s veřejností nad tak důležitým dokumentem, jakým by územní plán měl být. Svědčí o tom mimo jiné i pečlivě vybraná doba veřejného projednání – pondělí v pravé poledne. I přes tuto unikátně zvolenou hodinu se do jivenského hostince dostavilo asi třicet občanů včetně zástupců rudolfovského občanského sdružení *Náš domov*. „Sprcha pádné kritiky se v pondělí snesla na hlavy představitelů obce Jivno,“ komentoval veřejné projednání Českobudějovický deník.

Dotyční „představitelé“ se pokoušeli zúčastněné přesvědčit, že při svolání akce na poledne jednali v zájmu jejího důstojného průběhu: *„Kdybychom to udělali později odpoledne, mohlo by se stát, že pak budou někteří lidé popíjet alkohol a narušovat projednávání územního plánu, na kterém pracujeme dva roky,“* citovala MF DNES Jiřího Košana, který se na návrhu externě podílel. Pan Košan pak také navrhl, že by bylo dobré územní plán rychle schválit, což se nesetkalo s právě vřelým přijetím zúčastněných. Návrh musel spolu se starostou Josefem Makovcem obhajovat sám, protože hlavní projektant se po dvouleté intenzivní práci na územním plánu neobtěžoval na veřejné projednání přijít. Přítomní občané sepsání pak museli oba „představitelé“ donutit k vytvoření oficiálního zápisu, neb se s tím zřejmě předem nepočítalo.

Na výsledek připomínkování si ještě musíme chvíli počkat. „Představitelé“ zjevně počítali s tím, že jim projde všechno, co do územního plánu napíšou a nakreslí, a na veřejné projednávání se dostatečně nepřipravili. Na některé vznesené otázky dokonce nedokázali vůbec odpovědět. Otázkou zůstává, kolik podobných veřejných projednání proběhne každoročně bez účasti angažované veřejnosti a médií a o kolik cenných a zajímavých míst v krajině takto nenápadně přijdeme.

Jiří Řehounek

Stopařův průvodce po České republice

Při projednávání jivenského územního plánu, jakož i při několika dalších podobných zkušenostech, se mi stále častěji vybavuje knížka Douglase Adamse Stopařův průvodce po galaxii. A není to jen tím, že mi někteří aktéři těchto podniků připadají jako mimozemšťané. Před delším časem jsme už sice v Ďáblíku tento úryvek citovali, jeho aktuálnost a nadčasovost však i po letech překvapuje. Škoda, že autor průvodce už není mezi námi. Určitě by v naší zemi našel bohatou inspiraci.

Jiří Řehounek

"Ale pane Dente, ty plány byly přístupné na místním plánovacím úřadě tři čtvrtě roku."

"To jo, a jakmile jsem se to dozvěděl, hned jsem se taky na ně šel podívat, včera odpoledne to bylo."

Zrovna jste se nenamáhali na ně upozorňovat, co? Jako třeba že byste to někomu řekli, nebo tak něco na ten způsob."

"Ale ty plány byly vyvěšeny..."

"Vyvěšeny? Musel jsem je nakonec jít hledat do sklepa."

"Tam je oddělení, kde je vyvěšují."

"S baterkou."

"Asi byl zrovna výpadek proudu."

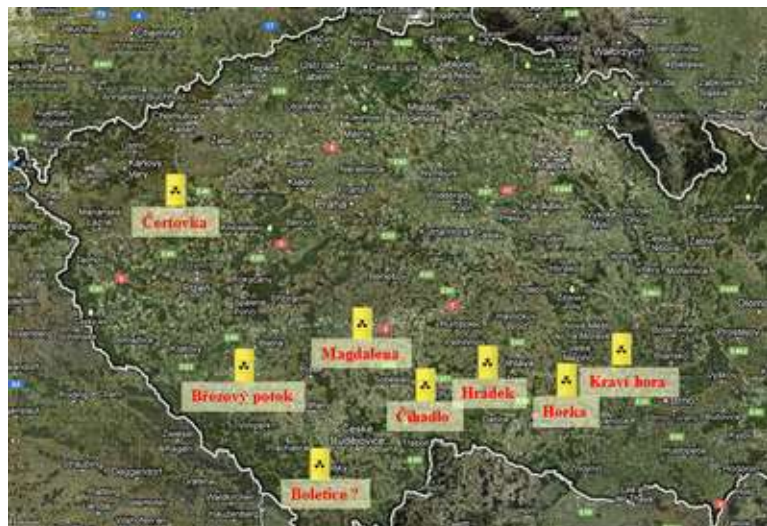
"A schody zřejmě taky vypadly."

"Podívejte se, našel jste to oznámení nebo ne?"

"Ale jo, našel. Na dně zamčené registračky, a tu vecpali na zrušený záchod a na dveře dali ceduli Pozor, leopard!"

Douglas Adams: Stopařův průvodce po galaxii

Stát promrhal 9 let, opět jde s úložištěm proti obcím

Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO), která zodpovídá za problematiku jaderných odpadů, se rozhodla jít do sporu s obyvateli a představiteli desítek obcí, na jejichž katastrech by měla být stanovena průzkumná území na vyhledání místa pro hlubinné úložiště vysoceradioaktivních odpadů. K žádosti o stanovení průzkumných území zplnomocnila:

- státní podnik DIAMO pro lokality Magdalena (Božejovice, Jistebnice aj.), Čihadlo (Lodhěřov, Deštná aj.) a Horka (Budišov aj.);

- družstvo GEOMIN pro lokality Čertovka (Lubenec, Blatno aj.), Březový potok (Pačejev, Maňovice aj.) a Hrádek (Rohozná, Dolní Cerekev aj.).

Ministerstvo průmyslu a obchodu, které SÚRAO řídí, se tak definitivně rozhodlo přestat brát ohled na názory obyvatel dotčených obcí a vrátilo se k silovému přístupu. Přitom až do konce roku 2012 opakovaně a veřejně slibovalo starostům a občanům v místech plánovaných průzkumů, že je nezahájí bez

jejich souhlasu. Ve zmíněných šesti lokalitách proběhlo v minulých letech celkem 27 úspěšných místních referend, v nichž obyvatelé jednoznačně úložiště i průzkumy k němu směřující odmítli. Úložiště na svém území usnesením zastupitelstva odmítá i Jihočeský kraj.

Zodpovědným ministrům, zejména průmyslu a obchodu, nestačilo ani devět let, po které byly průzkumné práce oficiálně přerušeny, aby přehodnotili koncept vyhledávání úložiště a související nevyhovující legislativu. Po celou dobu obce iniciativně usilují o změnu zákonů, která by po vzoru zahraničních zkušeností zavedla možnost spolurozhodovat o výběru místa pro výstavbu úložiště. Návrh takového zákona připravila i Pracovní skupina pro dialog o úložišti zřízená Ministerstvem průmyslu a obchodu, ale zodpovědní politici ho nikdy nepřevzali do legislativního procesu. Dnešní realita neodpovídá ani evropské legislativě a Aarhuské úmluvě.

Starostové 131 měst a obcí a dále zástupci 29 neziskových organizací zejména z vybraných lokalit v reakci na změněný postup státu v březnu 2013 odeslali ministrům a dalším politikům výzvu [„K hlubinnému úložišti férově“](#). Dodnes není respektována.

Podle nově představeného harmonogramu SÚRAO:

- na všech 7 lokalitách (pokud bude stanoveno průzkumné území) do roku 2015 proběhnou geologické vyhledávací práce;
- na vybraných 4 lokalitách do roku 2018 další průzkumy včetně hlubokých vrtů;
- v roce 2018 má být rozhodnuto o finálních 2 lokalitách;
- na vybraných 2 lokalitách proběhnou do roku 2025 další práce a bude vybrána hlavní a záložní lokalita pro úložiště;
- v roce 2030 na finální lokalitě začne stavba podzemní laboratoře, což je již součástí úložiště.

Edvard Sequens ze sdružení Calla řekl: „*Stavba a provoz hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva výrazně a natrvalo zasáhne do života obyvatel žijících ve vybraném regionu. Vzhledem k výjimečnosti projektu je nezbytné, aby s ní obyvatelé dotčené lokality vyslovili souhlas. Dnešní postup Správy úložišť je ale fackou do tváře všem, kdo uvěřili jeho představitelům, že průzkumy budou pokračovat jen na základě dobrovolnosti.*“

Edvard Sequens

EU nebude mít pravidla pro dotování jaderných elektráren

Evropská komise oznámila, že nebude připravovat speciální společná pravidla pro podporu výstavby jaderných reaktorů z veřejných prostředků. Soulad záměrů členských států na uplatnění různých mechanismů podpory pro jaderné projekty bude nadále posuzován případ od případu podle pravidel EU pro hospodářskou soutěž.

Komisař pro hospodářskou soutěž Joaquín Almunia několik měsíců zvažoval, zda pro jaderné projekty připravit podobná pravidla, jaká pro platí možnosti podpory obnovitelných zdrojů a zlepšování energetické efektivity. Na říjnovém uzavřeném jednání ovšem komisi doporučil pokračovat v individuálním posuzování jednotlivých projektů. Většina přítomných členů Evropské komise toto doporučení podpořila.

Mluvčí Evropské komise Antoine Colombani komentoval výsledek jednání slovy: „*Jednoduše to znamená, že oznámení*

členských států o záměru podpořit projekt veřejnými prostředky budou nadále posuzována přímo podle pravidel daných Smlouvou o Evropské unii. Standardní postup bude určen praktickou prací komise na jednotlivých případech.“

Prvním individuálním případem veřejné podpory projektu jaderné elektrárny, který Evropská komise posoudí, bude s vysokou pravděpodobností výstavba nových reaktorů v britské elektrárně Hinkley Point. Investor, kterým je francouzská státní společnost EDF, podmiňuje zahájení výstavby garancí minimální výkupní ceny vyrobené elektřiny ze strany britské vlády. EDF a britská vláda již několik měsíců vyjednávají o výši minimální výkupní ceny. Konzultace s Evropskou komisí o přípustnosti vyjednávané dohody z pohledu pravidel EU, bude patrně zahájena ve velmi blízké době.

Vzhledem k tomu, že britský model podpory jádra je inspirací pro české Ministerstvo průmyslu a obchodu i společnost ČEZ, bude výsledek jeho posouzení v Bruselu velmi významný i pro možnosti veřejného financování plánované výstavby nových bloků v Temelíně.

Karel Polanecký pro Temelin.cz

Po deseti letech „jaderná renesance“ v USA fakticky skončila

Na přelomu století vzbudil vysoká očekávání koncept takzvané třetí generace jaderných reaktorů. Nová konstrukce měla výrazně vylepšit ekonomickou bilanci jaderných elektráren a zvýšit jejich podíl na globálním energetickém trhu. Vzhledem k postoji politických špiček a ekonomické síle investorů, měly být tahounem jaderné renesance Spojené státy. V roce 2013 je zřejmé, že toto očekávání nebude naplněno.

Spojené státy jsou nepochybně významnou zemí z pohledu globálních vyhlídek jaderného průmyslu. V současné době provozují stovku energetických reaktorů, nejvíce ze všech zemí světa, ovšem v roce 1990 to bylo ještě o osm reaktorů více. V roce 2012

vyrobily americké jaderné elektrárny 771 TWh elektřiny, o 4,5 % méně než v rekordním roce 2010. Podíl jádra na výrobě elektřiny v USA dosáhl v loňském roce 19 %.

Bílý dům hodlal pomoci naplnit příslib jaderné renesance prostřednictvím programu „Nuclear 2010“, který prezident George W. Bush představil v roce 2002. V té době uplynulo od poslední objednávky výstavby nového reaktoru, která by nebyla následně zrušena, bezmála třicet let. Bushova administrativa byla přesvědčena, že moderní jaderné elektrárny budou úspěšně konkurovat ostatním zdrojům a že k nastartování nového atomového boomu postačí poskytnout dotace na výstavbu několika demonstračních reaktorů. Tyto měly prokázat, že problémy, které vedly k zastavení investic do jaderných elektráren, byly díky reaktorům třetí generace překonány. V okamžiku schválení programu prezident Bush předpokládal, že první reaktor bude spuštěn v roce 2010.

Záruky za úvěry a další dotace pomohly jen dvěma projektům

Americký energetický zákon z roku 2005 připravil podmínky pro naplnění Bushova programu, když stanovil tři druhy státní podpory pro nové reaktory. První podpora spočívala v daňovém zvýhodnění pro první projekty do výše 125 milionů dolarů na 1000 MW výkonu za osm let provozu. Druhý patrně nejdůležitější podpůrný mechanismus spočíval v poskytnutí vládní garance za úvěr do výše 80 %

projektových nákladů, což mělo umožnit získání úvěrů s nízkou úrokovou sazbou. Třetí formou podpory bylo pojištění rizika na úrovni 500 milionů dolarů pro první dva reaktory a na úrovni 250 milionů dolarů pro další čtyři. Pojištění mělo chránit investora proti ztrátě plynoucí z případného opoždění projektu.

Investiční pobídky našly rychlou odezvu. V krátké době bylo připraveno 23 návrhů, které zahrnovaly výstavbu 36 reaktorů. Zájem investorů ovšem začal opadat v důsledku prudce rostoucích odhadů nákladů na výstavbu reaktorů všech nabízených typů. V roce 2009 zůstaly na seznamu uchazečů o vládní garanci za úvěr jen čtyři projekty: Summer v Jižní Karolíně, Vogtle v Georgii (v obou případech se počítá se dvěma reaktory AP1000), Calvert Cliff v Marylandu (reaktor EPR) a South Texas (dva reaktory ABWR).

Do fáze výstavby se dostaly jen elektrárny Summer a Vogtle. Není náhodou, že nové projekty jaderných elektráren se prosadily ve dvou státech, kde elektroenergetika funguje jako regulovaný monopol. Ve státech s liberalizovaným trhem otevřeným konkurenci se investoři pro jaderné elektrárny nerozhodli, přestože i pro ně platila nabídka vládní garance za úvěry. Její poskytnutí je totiž podmíněno poplatkem, který zohledňuje rizikovost projektu.

V případě projektu Calvert Cliff byla výše rizikového poplatku stanovena na 11,6 procent částky, na kterou byla nabízena vládní záruka. Podle vyjádření investorů šlo o hlavní důvod pro rozhodnutí od projektu odstoupit. Ve chvíli, kdy od projektu odstoupila americká společnost Constellation, zůstal ve vlastnictví francouzské EDF. Ve Spojených státech ovšem legislativa neumožňuje, aby držitelem licence na výstavbu jaderné elektrárny byl zahraniční subjekt. Jaderný dozor vyzval společnost EDF, aby si pro projekt našla amerického partnera. Když firma neuspěla, povolení pro elektrárnu Calvert Cliff bylo jaderným dozorem zrušeno.

Také v případě projektu South Texas ustoupil hlavní americký developer, společnost NRG, od záměru do nové jaderné elektrárny investovat. V konsorciu tak má největší sílu japonská Toshiba, která pro získání licence rovněž musí sehnat amerického partnera.

Vogtle and Summer

Pro dva nové reaktory v elektrárně Vogtle platí nabídka vládní garance za úvěr ve výši 8,3 miliard dolarů z roku 2010. Výše rizikového poplatku nebyla zveřejněna, ale odhaduje se na 0,5 až 1,5 % z výše záruky, protože Southern Company, která vlastní hlavního developera projektu, získala od regulátora ve státě Georgia povolení pokrýt náklady na výstavbu v plné výši prostřednictvím plateb od zákazníků. Podnikatelské riziko tím bylo výrazně omezeno. Konečná dohoda o podmínkách vládní garance za úvěr by měla být uzavřena letos v září.

Stavba elektrárny Vogtle byla zahájena v březnu 2013, rok po odsouhlasení rozpočtu ve výši 14 miliard dolarů. Před zahájením výstavby ovšem požádali hlavní dodavatelé o navýšení rozpočtu o 900 milionů dolarů. Southern Company usiluje o dodržení původního rozpočtu, což se jí pravděpodobně nepodaří. Původní časový plán, podle kterého měly být reaktory zprovozněny v letech 2016 a 2017, dodavatelé zpochybnili již krátce po zahájení stavby. Zpoždění minimálně o jeden rok je velmi pravděpodobné. Ratingová agentura Zacks snížila v červnu 2013 rating společnosti.

Také projekt elektrárny Summer získal od regulátora v Jižní Karolíně souhlas s pokrytím nákladů výstavby platbami od zákazníků. Stejně jako v případě elektrárny Vogtle začala výstavba v březnu 2013, spuštění dvou reaktorů je očekáváno v letech 2017 a 2018.

Projekty Vogtle a Summer bylo možné zahájit díky zákonům platným v Georgii a Jižní Karolíně. Legislativa zde umožňuje, aby zákazníci energetických společností zaplatili výstavbu elektrárny bez ohledu na výši nákladů a to i v případě, že nebude uvedena do provozu. Tím pádem je hlavní riziko fakticky přeneseno na zákazníky. V případě růstu nákladů na výstavbu elektráren ovšem musí energetické společnosti počítat s tím, že regulátor má možnosti, jak je penalizovat.

Výhled do budoucnosti jadernou renesancí nenaznačuje

Nízká cena zemního plynu a rozvoj obnovitelných zdrojů omezily počet projektů nových jaderných a uhelných elektráren ve Spojených státech a zhoršily jejich ekonomickou bilanci i u stávajících zdrojů. Nelze očekávat, že by v příštích letech byla zahájena další výstavba jako v případě elektráren Vogtle a Summer.

Michael Wallace, bývalý generální ředitel společnosti Constellation, řekl pro magazín Nucleonics Week: „Pro běžnou energetickou společnost dnes není možné investovat do nových jaderných elektráren. Pouze ve státech s tak příznivými podmínkami jako jsou Georgia a Jižní Karolína mají tyto projekty šanci. Ekonomický tlak ohrožuje i reaktory, které jsou již v provozu. Je vysoce pravděpodobné, že některé provozované jaderné elektrárny budou z ekonomických důvodů předčasně odstaveny.“

Jeho slova potvrzuje skutečnost, že reaktory v elektrárnách Kewaunee a Crystal River byly v minulých měsících definitivně odstaveny, přestože získaly od jaderného dozoru povolení k provozu na dalších dvacet let.

Více informací najdete ve zprávě M. Schnedera a A. Froggatta World Nuclear Industry Status Report 2013 na www.worldnuclearreport.org.

Karel Polanecký pro Temelin.cz

Obnovitelné zdroje rostou tempem, kterému jádro nestačí

Letošní vydání publikace [World Nuclear Industry Status Report](#) přináší také již podruhé speciální kapitolu, která srovnává aktuální vývoj v odvětví obnovitelných zdrojů a jaderné energetiky. Jako měřítko rozvoje používá tři parametry – objem prostředků investovaný do srovnávaných technologií, instalovaný výkon a produkci elektřiny.

Objem celosvětových investic do obnovitelných zdrojů (nezapočítávají se velké vodní elektrárny, ale v čísle jsou zahrnuty i investice do vývoje zachytávání a ukládání uhlíku - jde o metodiku agentury Bloomberg) v roce 2012 činil 268 miliard dolarů, což znamená 10% pokles oproti předchozímu rekordnímu roku, ale pětinašobek ve srovnání s rokem 2004. Většina peněz – 149 miliard dolarů - přitom byla investována do velkých obnovitelných projektů, jako jsou větrné parky, teplárny na biomasu nebo velkoplošné solární elektrárny, financovaných energetickými firmami. Z decentralizovaných obnovitelných zdrojů investoři utratili nejvíc za střešní fotovoltaické elektrárny.

V případě jaderných elektráren nejsou data zpracovaná podle stejné metodiky k dispozici. Srovnání brání mimo jiné skutečnost, že investice do jaderného reaktoru je rozložena do podstatně delšího časového úseku než v případě obnovitelných zdrojů. Nicméně za předpokladu, že investiční náklady konkrétních jaderných elektráren započítáme kompletně do roku zahájení jejich výstavby, vychází objem

investic do odvětví ve srovnání s obnovitelnými zdroji na desetinu.

Je pravděpodobné, že celkový objem investic do obnovitelných zdrojů klesne i v roce 2013. Příčinou ovšem není snižování počtu projektů, ale pokles ceny technologií. Například ceny fotovoltaických modulů klesly od roku 2008 o 80 %, větrné turbíny zlevnily za stejné období o 29 %. Náklady na pořízení obnovitelných zdrojů stále klesají, vykazují tedy opačný trend než jaderné reaktory.

Od roku 2000 se celosvětově zvýšil instalovaný výkon větrných elektráren o 266 GW, solárních elektráren o 99 GW a jaderných o 9 GW. V roce 2012 narostl instalovaný výkon větrných elektráren o 45 GW, v případě fotovoltaiky šlo o 32 GW navíc. V případě jaderných elektráren vzrostl instalovaný výkon meziročně o 1,2 GW.

Zatímco celkový globální instalovaný výkon jaderných elektráren a obnovitelných zdrojů je již téměř vyrovnaný, v roční výrobě elektřiny mají zatím reaktory výrazně navrch (zhruba 2 350 TWh oproti 600 TWh vyrobeným v solárních a větrných zdrojích). I v zemích se silnou ekonomikou jako je Německo nebo Čína již ovšem produkce obnovitelných zdrojů jaderné elektrárny překonala. Díky rychlému růstu, jehož tempo bylo v roce 2012 dvakrát vyšší, než u uhelných a jaderných elektráren dohromady, dosáhly solární a větrné zdroje v Číně roční produkce 100 TWh, zatímco jaderné reaktory vyrobily 98 TWh.

V případě Německa překonala produkce obnovitelných zdrojů jaderné elektrárny poměrně přesvědčivě. Dosáhla úrovně 136 TWh oproti 100 TWh jaderné elektřiny. Obnovitelné zdroje tak pokrývají 23 % německé výroby elektřiny. Například výroba francouzských jaderných elektráren činila loni 407 TWh, ale při zachování současných trendů se bude rozdíel ve výrobě mezi „jadernou“ Francií a „obnovitelným“ Německem dále snižovat.

Karel Polanecký pro Temelin.cz

Severočeši se dozvědí, jak na obnovitelné zdroje

Sérii besed na téma Obnovitelné zdroje v praxi připravili na poslední tři měsíce roku předseda české sekce sdružení Eurosolar Milan Smrž a novinář Jakub Šiška. Uskuteční se ve veřejných knihovnách v několika městech Libereckého kraje za podpory občanského sdružení Slunce a svoboda, resp. grantu Hornorakouské zemské vlády.

Z nedávno schválené novely zákona o podporovaných zdrojích energie vyplývá, že počínaje příštím rokem už stát nebude podporovat solární energetiku vůbec, a to ani v případě malých domácích elektráren, které nedodávají elektřinu do sítě. Výjimkou budou mít jen projekty, které budou mít ke dni účinnosti zákona stavební povolení a budou uvedeny do provozu do konce roku 2015. Přesto může být vzhledem ke stále klesajícím nákladům pořízení domácí solární elektrárny nebo systému na ohřev vody zajímavou investicí. Na trhu jsou již i zásobníky, které dokáží vyrobenou solární elektřinu po určitou dobu skladovat a využít ji pro období, kdy nesvítí slunce. Tyto systémy umožňují domácnostem snižovat svou závislost na externích dodavatelích a postupně směřovat k energetické nezávislosti. V Německu, Rakousku i dalších zemích se ukazuje, že právě to je jedním z hlavních efektů tzv. energetické přeměny. Čeští politici se jí sice snaží všemožně ztížit, úplně zabránit jí ale naštěstí nemohou.

Plánované besedy naváží na podobnou sérii, která se v knihovnách Libereckého kraje uskutečnila v prvním pololetí a která se zaměřovala na aktuální světové trendy v rozvoji obnovitelných zdrojů. Na místě budou k dispozici mimo jiné i brožury „Zásadní otázka – osobní zkušenosti s jadernou energií“, které do češtiny přeložil Milan Smrž. Jde o svědectví konkrétních lidí, kterým údajně „čistá“ jaderná energie vážně poškodila zdraví. Bližší informace o termínech a místech besed poskytne Jakub Šiška, kontakt: siskaja@seznam.cz.

Jakub Šiška

Obrana ptačího čichu

Středoškolské učebnice biologie zpravidla uvádějí, že ptáci jsou obdařeni dobrým zrakem a sluchem, zatímco čich mají mizerný. Ty progresivnější dodávají, že existují i výjimky. A jako příklad uvádějí obvykle kivi jižního, který je aktivní v noci a potravu vyhledává s pomocí čichu a hmatu. Čichové schopnosti kiviho dokonce stály týdeníku Euro za metaforický titul „Na léky to chce čich ptáka kiwi“, kde ovšem editor neodhalil autorovu roztomilou záměnu ptáka za ovoce.

Jenomže ono těch výjimek bude asi větší množství, jak v posledních letech dokládají další a další výzkumy. I řada jiných ptáků s pomocí čichu vyhledává potravu, a to často na mnohem delší vzdálenosti, než kiviové. Jde např. o buňňáky, kteří cítí na velkou vzdálenost pach ryb či korýšů, nebo americké kondory vyhledávající mršiny. A premiantem se zdá být údajně kiviho krajan, papoušek kakapo soví.

My lidé bychom si proto měli dávat veliký pozor při zobecňování. Jednak proto, že s vývojem vědeckého poznání mají pravidla výjimek čím dál víc. A pak také proto, že by nás mohl někdo s ptáky začít srovnávat. Pak bychom se o sobě třeba dozvěděli, že naše čichové schopnosti se pohybují někde mezi sýkorou a kachnou.

Jiří Řehounek

Volby už začaly – o hlasy vaše se ucházejí nejhezčí aleje Česka

Od 2. října mohou lidé vybírat a hlasovat pro nejzajímavější z 61 stromořadí, které se ucházejí o titul Alej roku 2013. Svě želičko v ohni má každý z českých i moravských krajů a vyhlášovatel se budou i nejoblíbenější stromořadí v jednotlivých krajích. Například v Jihočeském kraji mohou hlasující vybírat ze čtyř krajinných dominant. Hlasování probíhá na webové stránce <http://alejroku.cz>, kde jsou také popisy, fotografie a mapa přihlášených stromořadí. Hlasy mohou lidé posílat až do 11. listopadu.

„Titul by měla získat alej, která je podle hlasujících nejen nejkrásnější, ale má i nejsilnější příběh doplněný o nejhezčí fotky. Do ankety lidé přihlásili velmi rozmanité aleje. Mezi nominovanými najdeme aleje okolo silnic, aleje lemující stezky k hradům a zámkům, aleje staleté i čerstvě vysázené. Děkuje lidem, že si stromořadí všimají, chrání je a dokonce

vysazují nová. Jsou totiž důležitá jak pro člověka, tak pro přírodu samotnou," přibližuje letošní ročník vedoucí kampaně Zachraňme stromy RNDr. Marcela Klemensová z Arniky.

„Aleje jsou úchvatným fenoménem naší krajiny a musíme si je chránit. V létě chrání cestovatele před slunečním žářem, v zimě omezují tvorbu sněhových jazyků na silnicích. Poskytují útočiště řadě druhů živočichů. Stromořadí mají svůj půvab v každé roční době, jak je ostatně vidět na fotografiích z přihlášených do ankety. Stromy okolo silnic ale i drobných cestiček do naší krajiny rozhodně patří a proto dlouhodobě pracujeme na jejich ochraně. Tomu má pomoci i anketa Alej roku,“ vysvětluje význam alejí i ankety mluvčí Arniky Vratislav Vozník.

Hlasování prozatím běželo v pilotní fázi, dosud odevzdané hlasy jsou samozřejmě platné. Přehled nominovaných alejí, výhry a další informace hledejte na webu <http://alejroku.cz>.

Z tiskové zprávy sdružení Arnika

Znečištění ovzduší v roce 2012: **1800 vážně nemocných a 5500 mrtvých**

Znečištění ovzduší v roce 2012 vážně ohrožovalo zdraví životy obyvatel ČR. Největší nebezpečí představovalo vdechování vzduchu znečištěného prachem, které mělo na svědomí asi 5500 předčasně zemřelých a zhruba 1800 pacientů, kteří byli hospitalizováni pro akutní srdeční nebo dýchací obtíže. Konstatuje to odborná zpráva Státního zdravotního ústavu o dopadech znečištění ovzduší na zdraví obyvatel v roce 2012. Miliony lidí přitom žijí v oblastech, ve kterých jsou překračovány limit pro znečištění ovzduší vyplývající ze zákona a evropské směrnice.

„Zpráva za hlavní příčinu znečištění ovzduší prachem ve městech označuje automobilovou dopravu. Specifická (a významně vyšší) pak zůstává zátěž v průmyslových lokalitách ostravsko-karvinské aglomerace. Alespoň jedno z kritérií překročení limitu bylo v roce 2012 naplněno na 38 ze 90 hodnocených měřicích stanic. Ale za alarmující považují skutečnost, že hodnota doporučená Světovou zdravotnickou organizací (roční průměr 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) byla splněna pouze výjimečně, jen na 13 z 90 hodnocených stanic,“ uvedl Miroslav ŠUTA z Centra pro životní prostředí a zdraví a dodal: *„V případě znečištění jemným prachem (PM_{2,5}) vypadá situace sice opticky lépe, neboť zákonný roční limit (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) byl překročen jen na 5 z 26 hodnocených stanic (všechny v Moravskoslezském kraji). Limit pro jemný prach byl však nastaven 2,5x vyšší, než doporučují pro ochranu lidského zdraví odborníci. Hodnota znečištění jemným prachem doporučená WHO (10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) byla překročena na všech hodnocených stanicích v ČR.“*

Jako polétavý prach (PM₁₀) se obvykle označují částice s průměrem menším než 10 μm . Jako jemný prach (PM_{2,5}) jsou označovány částičky o průměru do 2,5 μm , které jsou schopny pronikat hluboko do dýchacího systému. Proto jsou považovány z hlediska lidského zdraví za nebezpečnější. Krátkodobé vdechování prachu zvyšuje počet zánětlivých onemocnění plic, působí negativně na srdečně-cévní systém, vede ke zvýšení počtu hospitalizací a k vyšší úmrtnosti. Dlouhodobé působení prachu zhoršuje plicní funkce u dětí i dospělých, zvyšuje počet chronických obstrukčních onemocnění plic a

snižuje délky dožití hlavně v důsledku úmrtí na srdečně-cévní a plicní onemocnění.

„Česká republika porušuje limity, které se zavázala plnit v rámci evropské směrnice o ovzduší. Limity nesplnila ani v řádném termínu, ani v prodloužené lhůtě, která vypršela v červnu 2011 na základě výjimky udělené Evropskou komisí na základě české žádosti. Domnívám se, že vláda by měla urychleně přijmout opatření pro snížení emisí prachu z dopravy, která se osvědčila v zahraničí, jako jsou např. zavádění prachových filtrů u automobilů nebo stavební techniky s dieslovými motory, zpoplatnění vjezdu do městských center, snižování maximální rychlostí na vybraných silnicích nebo použití alternativních paliv v dopravě.“ uvedl MUDr. Šuta a dodal: *„Razantní opatření pro omezení znečištění průmyslem pak vyžaduje situace v Moravskoslezském kraji.“*

Tiskovou zprávu Centra pro životní prostředí a zdraví upravil Jiří Řehounek

DOPISY ČTENÁŘŮ

Registrovaný VKP „Rudolfovský lom“ v souvislostech

Kauzu údolí Rudolfovského potoka odstartoval před dvěma lety nový územní plán obce Jivno. V lomu a jeho okolí měly vzniknout plochy pro rodinou rekreaci a sport o rozloze asi 4 ha (40 000 m²). Plochy evidované v katastru jako „ostatní plocha neplodná“ plní ve skutečnosti funkci smíšeného lesa, podél něhož vede turistická stezka, cyklotrasa a naučná stezka Rudolfovo město. Proti záměru byla sestavena petice za vytvoření přírodního parku „Údolí Rudolfovského potoka“, případně jiného stupně ochrany, který by zabránil zástavbě a zprůjezdnění údolí. Petici neváhalo během týdne podpořit přes tisíc lidí, pak jsme sběr podpisů ukončili. Bohužel krajský úřad této prosbě nevyhověl z důvodu malé rozlohy údolí.

Tedy jsme založili občanské sdružení „Náš domov“, zabývající se ochranou životního prostředí Rudolfova a okolí, abychom se stali účastníky řízení týkajících se údolí Rudolfovského potoka. Podali jsme na českobudějovický magistrát návrh na vznik registrovaného významného krajinného prvku (VKP) „Rudolfovský lom“ o rozloze cca 5 hektarů. Ve správním řízení podpořila registraci občanská sdružení Calla a Jihočeské matky, jeho vznik doporučila také Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Magistrát v červenci letošního roku zaregistroval toto území jako rVKP Rudolfovský lom.

V Rudolfovských listech z loňského prosince píše starosta Jivna Josef Makovec v otevřeném dopise: „Celá záležitost je nafouklá bublina ze zášti pěti občanů Rudolfova a k celé zmanipulované záležitosti chci uvést, že údolí Rudolfovského potoka zůstane, tak jak je a není třeba žádné údolí zachraňovat.“ Obec Jivno a tři majitelé pozemků přesto podali prostřednictvím advokátní kanceláře Čermák a spol. odvolání proti VKP. Podle něj není registrace ve veřejném zájmu, brání rozvoji lokality, zmaří investice majitelů pozemků, Rudolfovský potok je vlastně „stokou“ a místní krajina nemá patřičnou hodnotu.

Krajský úřad i přes odvolání registraci VKP potvrdil. Téměř celé údolí je tak nyní chráněno, protože zbylé území tvoří les a potoční niva, které jsou VKP ze zákona. Přestože VKP není zaměřen na druhovou ochranu, je Rudolfovský lom biotopem mnoha chráněných druhů. Jde např. o mloka skvrnitého, jehož výskyt je v rámci jižních Čech unikátní, rosničku zelenou, ještěrku obecnou, slepýše křehkého, užovku obojkovou, zmiji obecnou, krutihlava obecného, výra velkého, bělopáska topolového, výra velkého aj. Přestože obec Jivno o procesu registrace věděla, nezařadila ho vůbec do územního plánu (o projednávání ÚP Jivno píšeme v tomto čísle na jiném místě – pozn. redakce).

Město Rudolfov mělo zpočátku snahu zabránit zástavbě a zprůjezdnění údolí, za což bych rád poděkoval. Nyní však vidíme ze strany starosty Víta Kavalíra jistý odstup a snahu stavět se k celé záležitosti neutrálně. Možná proto, že vedení města je složené z ODS a hnutí nezávislých kandidátů, jehož jádro tvoří rudolfovští sportovci. Největší pozemky v údolí přitom vlastní bývalý starosta Jivna pan Dvořák (firma LUMOS), který je i jedním z nejvýznamnějších sponzorů SK Rudolfov. V tomto klubu jsem vyrůstal,

snad i strávil nejhezčí léta svého života. Víím, že takový sponzor se hledá velmi těžko a jeho případná ztráta by byla citelná. Přesto myslím, že město by mohlo být mnohem více činné a jednoznačně se postavit za lidi, kteří využívají údolí jako oázu klidu!

Děkujeme všem, kteří podporují naši činnost za záchranu údolí Rudolfovského potoka. Podporu budeme potřebovat i nadále, abychom dosáhli udržení této lokality v současném stavu a její zachování pro budoucí generace.

Jaroslav Valevský ml., OS Náš domov

Období, co nemá obdoby

Udeřil podzim.

Ranní město se dýchavičně zalyká smogem, truchlivá okolní krajina se halí rubášem mlh a stromy se s příchodem prvních jinovatek oblékají do křehkých nočních košilek. Plavky z výloh postupně vytlačuje Santa Claus, aby nám připomněl, že brzo přijde Ježíšek. Naše poštovní schránky jsou vystlané letáky, které nám vyhrožují, že už se to blíží, a sugestivně se nás ptají, zda už máme všechno. Noviny bobtnají radami, jak se vyrovnat s podzimním splínem a zavařovat. Na ulici se začínají objevovat takové ti vykulení psi ve svetrech.

Mě zase podzim tradičně donutil otevřít skříň ve sklepě, vyvenčit moly a začít se oblékat do věcí, které jsem tam na jaře uklidil a které se stihly přes léto nakazit naftalínem, puchem laciného mýdla a plesnivinou. Zprvu jsem se bál vyjít si v tom do společnosti, ale pak jsem po čichu zjistil, že i jiní lidé mají ve sklepě skříň. Oprášil jsem i zahrabávané gumáky, ve kterých se teď proměnuji z deště pod okap a z bláta do louže a hrabu na zahrádce listí. Neukázněné stromy bohužel nejsou schopné se domluvit jako rozumní lidé a shodit to všechno najednou – místo toho sem tam něco utrousí a já tím pádem hrabu tak často, že mi z toho hrabe. Samozřejmě, že nás naše stromy nezásobují jen listím; jsou obaleny i ohromnými kvanty malých shnilých jablek, která jsou prý ideální surovinou pro chutný mošt. Zakoupil jsem proto odšťavňovač, což je, jak se záhy ukázalo, zařízení pro rovnoměrnou distribuci jablečné drti po celém bytě. Přístroj vřele doporučuji každému, kdo chce doma chovat octomilky.

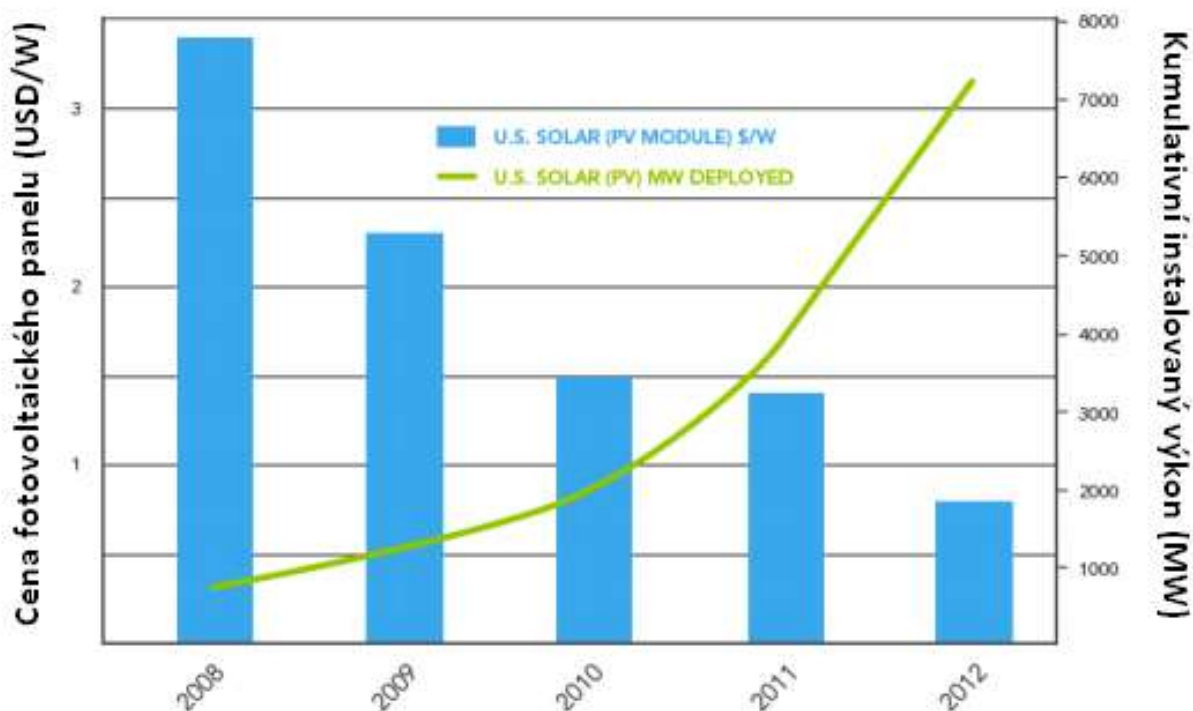
Domácí mazlíčky ostatně vědci v novinách doporučují coby obranu proti podzimnímu splínu, který je prý způsobený nedostatkem světla. Jedním dechem pak dodávají, že se letní čas bude měnit na zimní, takže si přes zimu užijeme ještě více tmy. No a pro toho, komu by i přes to všechno bylo veselo, jsou tu Dušičky a oblíbené podzimní mlhy.

Jak každý ví, podzimní mlhy obsahují kašel a nudle z nosu. Mnozí občané, aby zůstali zdraví, se raději nakažlivé mlze vyhýbají a místo toho jezdí městským hromadným autobusem, kde se nakazí od již infikovaných občanů. Doma pak cucají teploměr, aby se vyléčili. Jiné doporučené prostředky proti nachlazení, které taky nepomáhají, jsou celaskon, bylinkové čajičky a paralen. Naopak se mi osvědčily peřina, televize a sebelítost.

Nakonec, s peřinou pod krkem a hrnkem svařáku v ruce (a druhým už v sobě) si člověk uvědomí, že podzim může být i krásný a jedinečný – o žádném jiném ročním období se totiž nedá říct, že je na houby a na draka.

Jan Flaška, autor je předním chovatelem octomilek

Cena fotovoltaických panelů a jejich instalovaný výkon v USA

Zdroj: greentechmedia.com

POZVÁNKY NA AKCE

Sdružení Calla a Hnutí DUHA

Vás srdečně zvou na besedu z cyklu Zelené čtvrtky

Velcí a divocí se vracejí

s Mgr. Miloslavem Jirků, Ph.D. (Biologické centrum AV ČR)

Vrátí se do české přírody zubr? A co pratur nebo divoký kůň?

Velcí býložravci jako výzva péče o krajinu v 21. století

Ve čtvrtek 17. 10. 2013 od 18:00 hodin

v galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice.

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice

tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Hnutí DUHA České Budějovice, Dlouhá 134, Kaplice, tel. 380 311 459,

ceskebudejovice@hnutiduha.cz, <http://www.hnutiduha.cz>

Přírodě blízké hospodaření a ochrana netopýrů v lesích

Seminář je určen vlastníkům lesů, zástupcům lesních správ a odborným lesním hospodářům, pracovníkům úřadů a orgánů ochrany přírody i všem dalším zájemcům o tuto problematiku.

Datum: 17. října 2013 od 9:00 hod.

Místo konání: Nadace Partnerství, Otevřená zahrada (konferenční sál), Údolní 33, Brno

Účast na semináři je zdarma. Účastníci obdrží certifikát o absolvování semináře a metodickou publikaci „Netopýři v lesích. Doporučení pro lesnickou praxi“. Vzhledem k omezené kapacitě přednáškového sálu je třeba se na seminář předem přihlásit. V případě zájmu prosím potvrďte svou účast nejpozději do 8. října 2013 na e-mailové adrese cepakova@seznam.cz nebo telefonicky na číslo 607 689 747, kde také obdržíte případné doplňující informace.

Co nám říkají vědci o změně klimatu?

Jozef Pecho, Ústav fyziky atmosféry AV ČR

Nejdůležitější poznatky nové zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC).

út 29.10.2013, 19:30

VŠE (RB 212), Nám. W. Churchilla, Praha

Pořádá Klimatická koalice a studentská organizace Oikos.

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Vás zve na seminář

Energeticky soběstačné obce – příležitost pro lokální ekonomiky

v pátek 1. listopadu 2013 od 10 do 15:00 hodin

v zasedací místnosti Krajského úřadu Jihočeského kraje v Č. Budějovicích
(budova v ul. B. Němcové, č. dveří 325)

V dnešní době neustále se zvyšujících cen energií, narůstající závislosti na dodávkách paliv z nestabilních regionů, či přetrvávajících problémů v zemědělství přináší orientace na posilování energetické soběstačnosti obcí a měst vícenásobný užitek. Peníze za energii a paliva neutíkají z regionu, ale podpoří zemědělce, podnikatele a zaměstnají místní občany. Na semináři, který je určen zástupcům obcí, měst, Místních akčních skupin, ale i energetickým a ekologickým poradcům, se dozvíte, jak se koncepčně vydat po cestě ke snížení energetické závislosti, jaké nástroje a opatření využít. Své praktické zkušenosti předá i starosta první české energeticky soběstačné obce Kněžice.

Program semináře:

9:30 - 10:00 *Prezence*

10:00 - 10:10 *Zahájení a úvodní slovo*

10:10 - 10:45 **Decentralizace energetiky jako cesta posilování energetické bezpečnosti** -
Ing. Ivan Beneš, místopředseda Českého národního výboru pro omezování následků katastrof

10:45 - 11:30 **Energetická soběstačnost regionů a obcí – jak na ni?** - Ing. Karel Srdečný, EkoWATT

11:30 - 12:15 **Kněžice, první energeticky soběstačná obec v ČR** – Milan Kazda, starosta obce

12:15 – 13:00 *Přestávka na oběd*

12:45 - 13:30 **Koncepce 100% - energeticky soběstačné evropské regiony** – Ing. Milan Smrž, Eurosolar CZ

13:30 - 14:00 **Zkušenosti z přípravy energetických koncepcí jihočeských měst a obcí** –
Ing. Zdeněk Krejčí, Energy Centre České Budějovice

14:00 – 14:30 **Komunity pro zelenou energii v MAS Mezilesí** – Mgr. Karel Merhaut,
AF-CITYPLAN s.r.o./Liga ekologických alternativ

14:30 – 15:00 *Závěrečná diskuse a ukončení*

Pokud máte zájem o účast, přihlašte se jedním z těchto způsobů: osobně na adrese Calla, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice, e-mailem na: romana.panska@calla.cz, telefonem na 384 971 930 případně faxem na číslo 384 971 939. Ideálně pomocí [návrátky](#).

Na akci není vybíráno vložné. Možnost oběda v jídelně v budově Krajské úřadu.

Akce je podpořena Jihočeským krajem v rámci grantového programu Rozvoj venkova a krajiny 2013.

Vodní a mokřadní živočichové v pískovnách: ochrana a management

Calla a Krasec Vás srdečně zvou na odborný seminář zaměřený na význam pískoven pro vodní a mokřadní živočichy a na ochranný management mokřadů v těžebních prostorech. Seminář bude věnován především důležitým skupinám, které se v pískovnových mokřadech vyskytují (vodní měkkýši, vodní hmyz, obojživelníci a plazi, vodní ptáci) a představení příkladů dobré praxe.

Seminář je určen především pracovníkům státní správy a samosprávy, nevládních organizací a těžebních či rekultivačních firem, neuzavírá se však ani dalším zájemcům o problematiku

LEKTOŘI (v abecedním pořadí):

Luboš Beran (AOPK ČR – SCHKO Kokořínsko), David Boukal (PřF JU & ENTÚ BC AV ČR v. v. i.), Petr Hesoun

(MěÚ Jindřichův Hradec & Hamerský potok o. s.), Petra Konvalinková (Českomoravský štěrk, a. s.), Petr Musil (FŽP ČZU), Jiří Řehounek (Calla), Zdeněk Vermouzek (ČSO), Vít Zavadil

MÍSTO KONÁNÍ: České Budějovice, budova Krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, číslo dveří 325 (zasedací místnost odboru školství, mládeže a tělovýchovy).

DATUM: úterý 5. listopadu 2013, 9:30 hod.

Seminář je pro účastníky zdarma, organizátor hradí lektorné, občerstvení a materiály pro účastníky. V budově KÚ je možné zakoupit oběd za 70 Kč, který není hrazen organizátorem. Hlídané parkoviště u budovy, vjezd z ulice Generála Svobody (jen pokud je volné místo).

ODESLÁNÍ ZÁVAZNÉ PŘIHLÁŠKY: termín pro zaslání přihlášek již uplynul. Kontakty pro seminář: organizace – Tereza Kušnírová (t.kusnirova@seznam.cz, 737 906 292), program – Jiří Řehounek (RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898).

Daphne vás srdečně zve na přednášku o projektu ekologické obnovy v pískovně Cep II na Třeboňsku, kde vzniká největší sukcesní plocha na pískovnách v ČR. Přednáška je zaměřena na vědecký výzkum, rekultivaci a ochranný management pískovny, včetně možností nízkonákladového managementu cenných ploch.

Cep II – pískovna pro biodiverzitu

LEKTOŘI (v abecedním pořadí): David Boukal, Petra Konvalinková, Jiří Řehounek, Klára Řehouňková, Lenka Schmidtmayerová.

Místo konání: České Budějovice, budova Krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, číslo dveří 325 (zasedací místnost odboru školství, mládeže a tělovýchovy).

DATUM: úterý 5. listopadu 2013, 14:30 hod. (přednáška naváže na předchozí seminář). Přednáška je pro účastníky zdarma. Kontakt pro přednášku: Jiří Řehounek (RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898).

Česká společnost pro ochranu netopýrů, Pro Silva Bohemica a FSC Česká republika

vás zvou na seminář

Přírodě blízké hospodaření a ochrana netopýrů v lesích

Seminář je určen vlastníkům lesů, zástupcům lesních správ a odborným lesním hospodářům, pracovníkům úřadů a orgánů ochrany přírody i všem dalším zájemcům o tuto problematiku.

Datum: 12. listopadu 2013 od 9:30 hod.

Místo konání: budova Ministerstva zemědělství, místnost č. 400, Těšnov 17, Praha 1

Program:

9:30 Přírodě blízké hospodaření v lesích – Vývoj koncepcí přírodě blízkého hospodaření, vysvětlení některých pojmů v koncepci přírodě blízkého hospodaření a základní přístup k obhospodařování typů porostů – ing. Libor Hort / ing. Milan Hron (Pro Silva Bohemica)

10:45 Lesní hospodaření šetrné k netopýrům – Úkrytové a potravní nároky netopýrů obývajících lesní prostředí a možnosti, jak přizpůsobit lesnické hospodaření jejich potřebám – Mgr. Eva Cepáková, PhD. / RNDr. Petra Schnitzerová, PhD. (ČESON)

11:45 Certifikace FSC - Představení mezinárodního nástroje odpovědné spotřeby podporující šetrné lesní hospodaření – ing. Tomáš Duda (FSC Česká republika)

12:45 diskuse a závěr semináře

Účast na semináři je zdarma. Účastníci obdrží certifikát o absolvování semináře a metodickou publikaci „Netopýři v lesích: doporučení pro lesnickou praxi“. Vzhledem k omezené kapacitě přednáškového sálu je třeba se na seminář předem přihlásit.

V případě zájmu, prosím, potvrďte svou účast nejpozději do 4. listopadu 2013 na emailové adrese cepakova@seznam.cz nebo telefonicky na čísle 607 689 747, kde můžete také obdržet případné doplňující informace.

Zpravodaj **Ďáblík** pro své členy a přátele vydává:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](#)

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je do konce října 2013. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz.

Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz.

Všechna starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na webových stránkách sdružení Calla.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!